

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фандрайзинг у соціальній роботі зі змістовим модулем: соціальна реклама
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
Розробник(и)	Котенко Олександр Олександрович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (24 год. лекцій, 24 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота. Для заочної форми навчання 24 год. становить контактна робота з викладачем (12 год. лекцій, 12 год. практичних занять), 126 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Соціальна робота"
Передумови для вивчення дисципліни	Вивчення дисциплін: "Технології соціальної роботи", "Професійні комунікації та соціальне партнерство зі змістовим модулем : "Зв'язки з громадськістю в соціальній роботі", "Соціальна робота для подолання бідності"
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

формування у студентів теоретичних знань та практичних компетенцій щодо вирішення соціальних проблем шляхом медіації відносин між бенефіціарами та донорами з метою диверсифікації та екстенсивізації джерел залучення фінансових ресурсів, а також планування стратегічних та тактичних аспектів такої співпраці та популяризація такого роду соціально відповідальної поведінки серед потенційних донорів з використанням елементів соціальної

4. Зміст навчальної дисципліни

<p>Тема 1 Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі</p> <p>Визначення фандрайзингу; принципи фандрайзингу; основні поняття фандрайзингу; завдання фандрайзингу; напрямки діяльності фандрайзингу; суб'єкти фандрайзингу; об'єкти фандрайзингу; донори та способи взаємодії з ними; класифікація донорів; мотиви донорства; вибір потенційних донорів; основний цикл роботи з донорами; участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності; правила успішного фандрайзингу; причини невдалого фандрайзингу</p>
<p>Тема 2 Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі</p> <p>Історія розвитку фандрайзингу в Україні; досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах; використання ІТ-технологій; використання PR-технологій; перспективи розвитку фандрайзингу в Україні; використання нових інструментів фандрайзингу, стан фандрайзингу в сфері соціальної роботи в Україні та світі</p>
<p>Тема 3 Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки</p> <p>Нормативно-правові основи фандрайзингу; фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій; види ресурсів, необхідних для розвитку фандрайзингової діяльності; додаткові джерела фінансування фандрайзингової діяльності; можливі форми підтримки; благодійні організації; філантропія; меценатство; спонсорство; інструменти фандрайзингу, обмеження фандрайзингу в соціальній роботі</p>
<p>Тема 4 Фонди та гранти у соціальній роботі</p> <p>Сутність фонду; види фондів в Україні; зарубіжні фонди; вибір фонду; сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України; класифікація грантів; грантодавчі установи; пошук гранту; інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів для вирішення соціальних проблем</p>
<p>Тема 5 Основні методики роботи фандрайзера</p> <p>Менеджмент орієнтований на результат; корпоративний фандрайзинг; методики фінансової діяльності з державними установами та місцевого самоврядування; приватні пожертви, методика роботи з бізнес-структурами</p>
<p>Тема 6 Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі</p> <p>Вироблення стратегії фандрайзингу; пошук джерел коштів, їх визначення, визначення їх потенціалу; основні складові спонсорського пакету; звернення до донора</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	розуміти сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі, а також сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі, розуміти сутність відносин між всіма зацікавленими сторонами фандрайзингу
РН2	оволодіти досвідом та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі

РНЗ	орієнтуватися у процесі ефективного підбору донорських організацій в залежності від цілей та змісту соціальної роботи
-----	---

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 231 Соціальна робота:

ПР12	Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності
ПР15	Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту ті підвищення соціальної безпеки
ПР19	Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СН4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СН5	Здатність планувати та управляти часом

8. Види навчальних занять

Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі	
Лк1 "Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі"	Визначення фандрайзингу; принципи фандрайзингу; основні поняття фандрайзингу
Лк2 "Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі"	Завдання фандрайзингу; напрямки діяльності фандрайзингу; суб'єкти фандрайзингу; об'єкти фандрайзингу, донори та способи взаємодії з ними; класифікація донорів; мотиви донорства; вибір потенційних донорів; основний цикл роботи з донорами; участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності; правила успішного фандрайзингу; причини невдалого фандрайзингу
Пр1 "Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі"	Визначення фандрайзингу; принципи фандрайзингу; основні поняття фандрайзингу

<p>Пр2 "Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу в соціальній роботі"</p> <p>Завдання фандрайзингу; напрямки діяльності фандрайзингу; суб'єкти фандрайзингу; об'єкти фандрайзингу, донори та способи взаємодії з ними; класифікація донорів; мотиви донорства; вибір потенційних донорів; основний цикл роботи з донорами; участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності; правила успішного фандрайзингу; причини невдалого фандрайзингу</p>
<p>Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі</p>
<p>Лк3 "Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі"</p> <p>Історія розвитку фандрайзингу в Україні; досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах, використання іт-технологій; використання PR-технологій; перспективи розвитку фандрайзингу в Україні</p>
<p>Лк4 "Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі" (денна)</p> <p>Використання нових інструментів фандрайзингу, стан фа'ндрайзингу в сфері соціальної роботи в Україні та світі</p>
<p>Пр3 "Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі"</p> <p>Історія розвитку фандрайзингу в Україні; досвід фандрайзингових організацій у закордонних країнах, використання іт-технологій; використання PR-технологій; перспективи розвитку фандрайзингу в Україні</p>
<p>Пр4 "Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу в соціальній роботі" (денна)</p> <p>Використання нових інструментів фандрайзингу, стан фандрайзингу в сфері соціальної роботи в Україні та світі</p>
<p>Тема 3. Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки</p>
<p>Лк5 "Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки"</p> <p>Нормативно-правові основи фандрайзингу; фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій, види ресурсів, необхідних для розвитку фандрайзингової діяльності; додаткові джерела фінансування фандрайзингової діяльності</p>
<p>Лк6 "Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки" (денна)</p> <p>Можливі форми підтримки; благодійні організації; філантропія; меценатство; спонсорство; інструменти фандрайзингу, обмеження фандрайзингу в соціальній роботі</p>
<p>Пр5 "Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки"</p> <p>Нормативно-правові основи фандрайзингу; фандрайзинг як основа розвитку некомерційних та громадських організацій, види ресурсів, необхідних для розвитку фандрайзингової діяльності; додаткові джерела фінансування фандрайзингової діяльності</p>
<p>Пр6 "Фандрайзингова діяльність в соціальній роботі та форми її підтримки" (денна)</p> <p>Можливі форми підтримки; благодійні організації; філантропія; меценатство; спонсорство; інструменти фандрайзингу, обмеження фандрайзингу в соціальній роботі</p>

Тема 4. Фонди та гранти у соціальній роботі
Лк7 "Фонди та гранти у соціальній роботі" Визначення фонду; види фондів в Україні; зарубіжні фонди; вибір фонду, сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України; класифікація грантів; грантодавчі установи
Лк8 "Фонди та гранти у соціальній роботі" (денна) Сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України; класифікація грантів; грантодавчі установи
Пр7 "Фонди та гранти у соціальній роботі" Визначення фонду; види фондів в Україні; зарубіжні фонди; вибір фонду, сутність поняття «грант» відповідно до чинного законодавства України; класифікація грантів; грантодавчі установи
Пр8 "Фонди та гранти у соціальній роботі" (денна) Пошук гранту; інтернет-ресурси, інститути, наукові центри як інформаційні джерела на пошук грантів для вирішення соціальних проблем
Тема 5. Основні методики роботи фандрайзера
Лк9 "Основні методики роботи фандрайзера" Менеджмент орієнтований на результат. Корпоративний фандрайзинг. Методики фінансової діяльності з державними установами та місцевого самоврядування
Лк10 "Основні методики роботи фандрайзера" (денна) Приватні по жертви. Методика роботи з бізнес-структурами
Пр9 "Основні методики роботи фандрайзера" Менеджмент орієнтований на результат. Корпоративний фандрайзинг. Методики фінансової діяльності з державними установами та місцевого самоврядування
Пр10 "Основні методики роботи фандрайзера" (денна) Приватні по жертви. Методика роботи з бізнес-структурами
Тема 6. Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі
Лк11 "Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі" (денна) Вироблення стратегії фандрайзингу; пошук джерел коштів, їх визначення, визначення їх потенціалу
Лк12 "Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі" (денна) Основні складові спонсорського пакету; звернення до донора

Пр11 "Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі" (денна) Вироблення стратегії фандрайзингу; пошук джерел коштів, їх визначення, визначення їх потенціалу
Пр12 "Вибір стратегії та звернення в соціальній роботі" (денна) Основні складові спонсорського пакету; звернення до донора

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН4	Мозковий штурм

Демонстрація; Творчий метод; Проблемно-пошуковий метод; Навчальна дискусія / дебати; Мозковий штурм; Кейс-стаді / аналіз ситуації

Заплановані методи навчання сприяють розвитку у студентів таких загальних компетентностей: - ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. - ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - ЗК5 Здатність планувати та управляти часом.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Виконання модульних контрольних робіт
НД3	Підготовка реферату
НД4	Захист реферату
НД5	Підготовка дослідницького завдання
НД6	Захист дослідницького завдання

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$

Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Експрес-тестування	Коротке стрес-тестування по матеріалу інтерактивних лекцій	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Проведення контролю вивченого матеріалу у формі опитування, обговорення, мозкового штурму	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО3 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО4 Захист реферату	Захист короткого реферату із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО5 Підготовка дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МФО6 Захист дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua

МФО7 Виконання модульних контрольних робіт	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
---	--	---	--

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)	Активність на практичних заняттях, виконання завдань, заданих викладачем	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО2 Підготовка реферату	Підготовка короткого реферату	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО3 Захист реферату	Захист коротких рефератів із презентацією	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО4 Підготовка дослідницького завдання	Підготовка дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО5 Захист дослідницького завдання	Презентування здобувачами результатів виконання дослідницьких завдань, розроблених на основі вимог, наданих викладачем	16 тиждень семестру (протягом семестру)	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua
МСО6 Атестаційні заходи	Модульні контрольні роботи у формі відкритих питань, ситуаційних вправ та/або тестів	1 тиждень після відповідного заняття за розкладом	Зв'язок з викладачем відбувається через особистий кабінет студента або через e-mail: o.kotenko@macro.sumdu.edu.ua

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
8 семестр		100 балів		
МСО1. Робота на практичних заняттях та/або завдань на платформі МІХ/месенджерах(в особливих умовах)		24		
	12x2	24	12	Так
МСО2. Підготовка реферату		7		
		7	5	Так
МСО3. Захист реферату		7		
		7	5	Так
МСО4. Підготовка дослідницького завдання		14		
		14	9	Так
МСО5. Захист дослідницького завдання		14		
		14	9	Так
МСО6. Атестаційні заходи		34		
	2x17	34	20	Так

1. Поточні контрольні роботи, тести та опитування. 2. Модульні контрольні роботи. 3. Підготовка та захист дослідницької роботи. 4. Підготовка короткої доповіді.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Програмне забезпечення (Офісне ПЗ: Microsoft Word, Microsoft Excel)
ЗН3	Проекційна апаратура

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрайзинг. Навч. посіб. – К.: Алерта, 2020. – 272 с.
2	Управління проектами і фандрайзинг у сфері освіти: навчально- методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано- Франківськ, 2021. 140 с.
Допоміжна література	

1	Кобзарев О. Фандрейзинг: навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Асоціація міст України. Київ, ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 84 с.
2	Бабій О.Я. Посібник з фандрейзингу для бізнес-об'єднань: посібник. Київ, 2018. 168 с.
3	Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. Гранти 2017. Каталог донорських організацій: навч.-практичний посібник. Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2019. 89 с
4	Горбаченко С. А. Проектний менеджмент : навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології» / С. А. Горбаченко. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 263 с.
5	Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. – Львів: ЛДУ БЖД, 2019. – 173 с.
6	Breslow Ryan (2021), Fundraising - Independently published, 58p.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Офіційний сайт Європейської фандрайзингової асоціації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.efa-net.eu
2	Офіційний сайт Українського форуму благодійників [Електро- нний ресурс]. – Режим доступу: http://ufb.org.ua/